

CA-HÁT ĐI, CÁC EM!

Chị Mãn và anh Miu cùng được một mẹ vuốt-ve đơn-trốn hàng mấy trăm lần, cùng ăn một món, cùng ở một nhà, cùng học một bài, cùng nghe một lời khuyên-bảo, vậy mà hai đấng khác nhau biết bao! Không hề có hai con mèo con nào khác hẳn nhau như chị Mãn và anh Miu này.

Chị Mãn có một tấm lòng ngay-thẳng, yêu-thương, chẳng khi nào cầm-giữ được sự vui-vẻ trong lòng, nên thường thường hát: «Ngooo...! Ngooo...!» Tiếng đó văng ra khắp nhà.

Anh Miu hầu như chẳng hề ca-hát như thế; nếu có chẳng nữa, thì anh chỉ gừ-gừ sê-sê như thổi ra hút vào mà thôi. Anh chỉ biết vui-sướng và chơi-giỡn một mình.

Có lẽ một phần lỗi đó là tại bà Mèo, vì bà luôn làm gương dè-dặt cho con-cái. Bà ít khi hát, nếu có hát, thì chỉ hát nhỏ thôi. Nhưng tội-nghiệp! Ta có thể tha-thứ cho bà, vì bà gặp lắm sự bối-rối. Số là người ta thỉnh-thoảng bắt mất mèo con, và trẻ con xác-xược hay kéo ông bà Mèo bà Mèo chạy khắp nhà, làm cho ông bà phải phun phì-phì, đến nỗi đàn chó cũng

đuổi theo mà sủa, thật dễ gây cho ông bà nổi giận biết bao! Bởi vậy, nếu ông bà Mèo thỉnh-linh ca-hát, thì há chẳng là lạ-lùng lắm sao?

Bà không thích hát nhiều, nhưng bà lại tưởng rằng loài khác ca-hát trong

lúc thỏa-thích là ngu-dại hoặc là trái phép, cho nên bà vẫn lâu-nhau cãi nhau về việc đó với chị Mãn, là cô con gái hay hát.

Mỗi buổi sáng, khi cậu bé, tên gọi là Nghĩa, xinh-đẹp, tóc quăn, ăn lót lòng còn thừa chút sữa, cậu đổ vào đĩa, đem

Bà Mèo hỏi cô Mãn, cậu Nghĩa muốn chọn lấy mèo nào?

cho mèo, thì mẹ con bà Mèo thường rầy lộn nhau về sự ca-hát. Ấy vì đĩa chưa đặt tới sàn gác, thì chị Mãn đã đứng chực, ngóc đầu và đuôi lên, ngó bộ hối-hả lắm, cuống họng mấp-máy, cất tiếng lên hát lớn nhưét và hay nhưét.

Còn anh Miu thì trái hẳn, anh cũng ăn, nhưng ít nói về món ăn. Nếu thỉnh-thoảng có tỏ lòng vui-thỏa tự-nhiên, thì anh chỉ «ngooo ngooo» mấy tiếng nhỏ xíu, đến nỗi người ta cố cúi đầu xuống, ghé tai vào bên cạnh anh, thì mới nghe được.

Bà Mèo cho thế là anh Miu biết giữ về con nhà tử-tế và biết qui-trọng thân

minh. Như vậy, ta dễ suy-nghĩ và biết rằng bà Mèo quen tức-giận chị Mãn là đường nào! Chị Mãn ăn xong, còn nằm hát vui-vẻ trước lò sưởi. Bà mắng chị ấy rằng:

— Quân khốn-nạn! Mày kêu-la om-sòm như thế, có ích chi cho đời không? Cớ sao mày luôn hạ mình mà cảm ơn người ta đã làm cho mày việc này việc nọ, dường như mày chẳng đáng được hoặc chẳng có phép mong được? Họ cho mày ăn và cho mày sưởi, há chẳng phải lễ-lắm ư? Nếu họ không làm như vậy, thì họ đáng thẹn biết bao! Tao mất-cỡ vì thấy mày làm cho thân mày hóa ra hèn-mạt bởi tỏ lòng biết ơn về mỗi việc chẳng có giá gì. Mày hãy làm phước cho tao bởi nầy chút tánh kiêu-ngạo tự-nhiên! Mày hãy bỏ dứt những cách đua-nịnh hèn-mạt ấy đi! Mày thử coi em trai mày đây, nó ăn-ở khác hân: Nó coi cái gì cũng như một sự tự-nhiên, nó biết giấu nỗi vui trong lòng, nên người ta càng phải kính-trọng nó bội phần. Bè-bạn của ta không biết chắc ta có thỏa-thích hay chẳng, nên mới cứ trứu-mến ta chớ! Nhưng mày cả đời chỉ biết ơn, thì người ta sớm nhìn thấu ruột gan mày, ắt mày sẽ bị khinh-dễ. Tao nài-nỉ mày nên qui-trọng cách ăn nết ở của mày hơn chút nữa. Nếu hát nghêu-ngoa mỗi khi thỏa lòng, thì sao gọi là con nhà khôn-ngoa được?

Chị Mãn không hiểu-biết, nhưng tưởng chừng rằng nếu hát trong lúc thỏa lòng, thì ắt có việc ghê-gớm gì xảy đến. Vậy, chị sợ-hãi quá chừng. Chị nhứt-định thôi không ca-hát.

Nhưng chị luống-công. Chẳng mấy lúc chị thấy mình sung-sướng, dễ chịu, rồi cưỡng họng mấp-máy một cách tự-nhiên như hoa nở nhằm mùa xuân. Chị lại bối-rối. Chị bị cảm-đổ mãi.

Một ngày kia, cô bé tên là Nhon, em gái họ của cậu Nghĩa, đến chơi nhà cậu Nghĩa, là nhà có bầy mèo đó. Cô Nhon ít nói, vẻ mặt xanh-xao, bình-yên, thỉnh-thoảng bông chị Mãn

lên đầu gối, và có lần vuốt-ve chị đến nửa giờ, vổ-về chị rất nhẹ-nhàng, êm-ái. Vậy mà chị không ca-hát sao được?

Có khi chính cậu Nghĩa lấy sợi dây có buộc cái nút ve ở đầu, cột vào ngăn kéo bàn, thành thử mèo con có thể vờn-giỡn, tùy ý đánh bạt đi và cố vồ lấy cái nút ve ấy. Khi cái nút ve đồng-đưa từ bên này qua bên kia ở trước mắt thật-thà của các con mèo, thì chúng lại nhảy nữa, vui-thỏa là dường nào! Nếu không có cách chi nô-đùa nữa, thì chúng luôn chực bắt lấy đuôi nhau. Cuộc này đã hẳn vui mắt lắm, nên đáng cho chúng hát mừng.

Nhưng anh Miu ít khi dự vào cuộc chơi ấy. Chị Mãn lấy thể làm khó chịu, nên chị Mãn càng lâu càng bối-rối. Lúc chỉ có hai chị em, trong trí chị Mãn đã suy-nghĩ kỹ-càng, chị bèn mạnh-bạo hỏi anh Miu rằng:

— Khi thỏa lòng, sao em không hát?

Chị Mãn hỏi vậy, vì tưởng hát là tự-nhiên và phải lẽ. Anh Miu có vẻ lạ-lùng, rồi đáp:

— Má nói rằng: «Hát là hèn-nhát, tao lấy việc hát làm hồ-thẹn.» (Nghĩ một chút) Vả, tôi muốn tỏ cho chị biết sự thực, nhưng chị đừng bàn-nói gì cả. Khi tôi mở miệng hát, thì họng nghẹt-ngồi đời chút. Chị nên cần-thận, đừng kể lại cho ai hay. Nếu má hay, ắt tôi mất-cỡ. Chị biết rằng má thích chúng ta giữ mình cho ra vẻ con nhà tử-tế.

Nếu bà Mèo thỉnh-linh nghe được những lời đó, thì bà ắt rên-siết đời chút, vì biết lời mình dạy-đỗ có kết-quả thế ấy. Nhưng may thay, bà vẫn không biết con trai mình nghe lời người khác, chớ chẳng vâng lời khuyên-dạy của bà!

Nhưng lạ quá, thỉnh-thoảng chính bà cũng nghẹt họng!...

Sau đó, cuộc đời của bầy mèo ấy đều thay-đổi. Số là, một ngày kia, cậu Nghĩa, nhảy xô vào bếp, là nơi mẹ con bà Mèo đang ngủ. Cậu tươi-cười vui-vẻ quá đỗi, đằng sau cậu có cô

Nhơn xanh-xao, vẫn bình-yên và nin-lặng như mọi khi.

Cậu Nghĩa thình-linh xông vào bầy mèo nhỏ, bắt hai con, đặt con nọ lên con kia để chơi-giỡn, rồi nói với cô Nhơn rằng:

— Em ơi, bây giờ má tôi cho chúng ta bầy mèo nhỏ này, thì em chọn lấy con nào mà em cho là đẹp nhất. Vì bằng em không chịu chọn, thì tôi sợ quá! Còn nếu tôi phải chọn thay em, ắt tôi không biết em thích nhất được con nào. Vậy em nói cho tôi biết trước đi.

Quen như thói thường, cô Nhơn sẽ đáp lại cách lạt-lẻo rằng:

— Ô, tôi thích cả hai con này.

Cậu Nghĩa nhìn cô em, rồi đáp:

— Tôi cũng thích cả hai con mèo, nhưng tôi biết tôi thích con nào hơn hết trong bầy mèo này. Chắc em cũng biết như vậy.

Đoạn, cậu Nghĩa đặt hai con mèo trước mặt cô Nhơn để cô vuốt-ve chúng nó, rồi cậu nói rằng:

— Em yêu-dấu ơi, tôi muốn biết lúc nào em thỏa lòng bởi nhìn mặt em. Này, lúc con mèo mà em yêu nhất đi qua, thì em cười nụ, nghe không? Em cười nụ một lần thôi nhớ!

Dấu cậu Nghĩa đã để bầy mèo nối đuôi nhau đi trước mặt cô Nhơn, hầu cho cô thấy được những đốm trắng

trên da chúng, nhưng cũng luống công, vì cô chỉ cứ nói rằng mình yêu cả hai con kia, và nếu được có một con mèo, thì sung-sướng lắm, vãn vãn... Cậu Nghĩa ngả lòng, không hỏi nữa.

Nhiều người buồn-rầu lắm, vì thấy bạn-bè không hát trong buổi hợm đương lúc vui-mừng.

Bấy giờ xảy ra việc cậu trông-mong. Bà Cả Hường, mẹ của cậu Nghĩa, cho cô Nhơn tùy ý chọn trước lấy một trong hai con mèo kia. Đáng lẽ cô phải nhận lời như một ơn riêng, phải cảm ơn và thỏa lòng; nhưng cô chỉ nói rằng mình thích cả hai con mèo, và bà muốn cho mình con nào cũng được. Tại sao cô Nhơn không nhận-biết rằng đương lúc cô nói, thì bà Cả Hường đăm-đăm nhìn cô một cách rất buồn-rầu?

Vậy bà lập-tức nói rằng:

— Em Nhơn không lo lựa-chọn, thì Nghĩa ơi, con lựa-chọn đi.

Tội-nghiệp, mặt cậu lộ vẻ buồn-rầu, nhưng cậu Nghĩa sau khi luống-công nhìn vào mặt cô Nhơn mấy lần, để xem thử lòng cô có chuyển-động chẳng, thì cậu bèn bồng chị Mãn, vuốt-ve chị mà nói lớn lên rằng:

— Thừa má, tôi chọn con này! Tôi ưa nó hơn hết, vì nó hát gù-gù trong buổi hợm mỗi khi nó được thỏa lòng.—*Bà Margaret Gatty.*